



TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**
V Holešovičkách 41, Praha 8
Tel./fax: 286 840 129, 130
E-mail: červenka@soc.cas.cz

Dodržování tradic v našich domácnostech

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003</i>
Otázky:	<i>OR.24, OR.25, OR.26</i>
Termín terénního šetření:	<i>19. – 26. 5. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1048</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>13. srpna 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>or30813</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Součástí květnového výzkumu CVVM byl i poměrně rozsáhlý blok otázek věnovaný domácí kuchyni a stravování současné populace v České republice. V rámci zmiňovaného tematického bloku jsme kromě jiného z tohoto pohledu zkoumali i vztah k udržování tradičních lidových zvyků a zejména k přípravě tradičních pokrmů spojovaných s různými svátečními příležitostmi.

Nejprve jsme všem dotázaným položili otázku: „Je pro Vás důležité dodržovat tradice?“

Tabulka1: Důležitost dodržování tradic v %

rozhodně ano	22
spíše ano	44
spíše ne	25
rozhodně ne	6
neví	3
CELKEM	100

Výsledky zachycené v tabulce 1 ukazují, že dodržování tradic za důležité považují dvě třetiny občanů (66 %), zatímco přibližně tři lidé z deseti (31 %) mají názor opačný. Relativně větší váhu dodržování tradičních zvyků přitom přikládají ženy (72 %) a lidé ve věku nad 45 let.

Pokud jde o to, zda lidé sami tradice a zvyklosti spojené s některými svátky či jinými příležitostmi dodržují ve své vlastní domácnosti,¹ z šetření vyplynulo, že tak činí bezmála všichni (99 %).

Přípravě tradičních jídel v domácnosti respondenta v souvislosti s některými příležitostmi se podrobněji věnovala další otázka výzkumu.²

¹ Otázka: „Dodržujete některé tradice ve Vaší domácnosti, např. lidové zvyky, tradiční jídla?“

² Otázka: „Při kterých příležitostech vaříte tradiční jídla? Nový rok, Masopust, Velikonoce, hody, posvícení, pouť, Štědrý den, Boží hod, Boží hod, svatba, křtiny, jiný svátek?“

Tabulka 2: Příprava tradičních jídel (v %)

	ANO	NE	NEVÍ	CELKEM
Štědrý den	96	4	0	100
Velikonoce	67	32	1	100
Nový rok	52	45	3	100
Svatba	43	50	7	100
Boží hod	42	54	4	100
Hody, posvícení	29	69	2	100
Poutě	24	74	2	100
Křtiny	22	69	9	100
Masopust	21	76	3	100
Jiný svátek	18	62	20	100

Jak ukazuje tabulka 2, téměř ve všech domácnostech (96 %) je tradiční menu připravováno v souvislosti se Štědrým dnem. Ve dvou třetinách domácností se dělají tradiční pokrmy i na Velikonoce a v přibližně polovině na Nový rok. Tradiční jídla při jiných příležitostech jsou podle výpovědí respondentů méně obvyklou záležitostí. Pokrmy připravované speciálně u příležitosti svatby či Božího hodu se dělají asi ve dvou pětinách domácností, podíl domácností, kde se připravují tradiční jídla na posvícení, poutě, masopust, křtiny či jiné svátky, je pak ještě nižší.

Z podrobnější analýzy jednoznačně vyplynulo, že tradiční pokrmy se připravují zejména v domácnostech lidí, kteří považují udržování tradic a lidových zvyků za důležité. V těchto domácnostech se poměrně často objevuje speciální tradiční menu i při řadě jiných příležitostí, než jsou všeobecně dodržované Vánoce či Velikonoce. Pozoruhodnou skutečností vedle toho je, že podstatně častěji o domácí přípravě tradičních jídel v souvislosti s různými svátky vypovídaly ženy než muži. To mj. naznačuje, že pohled na tuto věc může podléhat určitému subjektivnímu zkreslení např. v závislosti na tom, kdo se v domácnosti stará o kuchyni. Kromě toho analýza ukázala, že příprava tradičních jídel je relativně častějším jevem na venkově či v malých městech s populací do 5 tisíc obyvatel a v jižních regionech země (kraje Plzeňský, Budějovický, Vysočina). Naopak poněkud méně frekventovanou záležitostí je příprava tradičních pokrmů při různých příležitostech na Ústecku, Liberecku, Olomoucku či Zlínsku. Častěji se tradiční pokrmy připravují rovněž v domácnostech lidí ve věku nad 45 let, ve vícečlenných domácnostech nebo v domácnostech lidí majících stálého partnera.